

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/137/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6817010242
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6817010242.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Adriány Považanovej a JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD., v trestnej veci obžalovaných H. H. a C. H. stíhaných pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a), písm. c) Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a), písm. d) Tr.zák. spáchaného formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr.zák., na neverejnom zasadnutí dňa 07. marca 2019, o odvolaní okresného prokurátora a obžalovaných H. H. a C. H. proti rozsudku Okresného súdu Revúca sp.zn. 1T/60/2017 zo dňa 19.09.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d) Tr. por. z r u š u j e sa rozsudok Okresného súdu Revúca sp.zn. 1T/60/2017 zo dňa 19.09.2018.

Podľa § 322 ods. 1 Tr.por. v e c v r a c i a okresnému súdu s tým, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Revúca sp.zn. 1T/60/2017 zo dňa 19.09.2018 boli obžalovaní H. H. a C. H. uznaní vinnými z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c) Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a), písm. d) Tr.zák. spáchaného formou spolupáchatelstva podľa § 20 Tr.zák. a prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a) Tr.zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a) Tr.zák., tak isto spáchaného spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr.zák. Skutku sa dopustili tak, že

dňa 11.09.2016 asi o 19.53 h v obci Z., okres K., na lúke medzi bytovkami č. XXX a XXX, pri zdravotnom stredisku spolu s doposiaľ nestotožnenou osobou mužského pohlavia vnikli do vnútorných priestorov obytného prívesu, zn. V. J. W evidenčného čísla L ktorého vlastníčkou je C. Z., v ktorom sa v tom čase okrem nej nachádzal i jej manžel Y. Z. a maloletá dcéra F. L., nar. XX.XX.XXXX, tým spôsobom, že po otvorení zatvorených, neuzamknutých dverí H. H. vošiel do vnútorných priestorov obytného prívesu, kde bejzbalovou palicou, ktorú si priniesol so sebou, Y. Z. udrel niekoľkokrát po hlave a rukách a C. Z., ktorá sa postavila na obranu manžela, udrel trikrát päťou do tváre, následkom čoho táto spadla a telom rozbila vnútorné sklo pravého zadného okna, pričom poškodil bejzbalovou palicou vnútorné zariadenie a dvere prívesu, C. H. stála pri otvorených dverách a rúčkou metly pichala do Y. Z. a C. Z. a doposiaľ nestotožnená osoba mužského pohlavia sa snažila Y. Z. za odev vytiahnuť von z prívesu, pričom sa im vyhrážali zabitím a vulgárne im nadávali, čím spôsobili Y. Z. pomliaždenie pravého a ľavého predlaktia, C. Z. odreninu na ľavom zápästí, pomliaždenie pravého predlaktia s odreninou v oblasti 5. záprstnej kosti, reznú ranu malíčka ľavej ruky a malé tržné ranky okolo ľavého oka, u oboch s dobou liečenia a práceneschopnosti od 12.09.2016 do 18.09.2016, t.j. 6 dní a C. Z. poškodením zariadenia prívesu spôsobili škodu v neustálenej výške.

Za toto konanie okresný súd obžalovanému H. H. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, pričom mu výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 3 rokov.

Obžalovanej C. H. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, pričom jej výkon trestu podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 roka.

Súčasne obom obžalovaným uložil povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne poškodeným:

1/ C. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., J. XXXX/X, škodu z titulu bolestného vo výške XXX,- U.,
2/ Y. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., J. XXXX/X, škodu z titulu bolestného vo výške XXX,- U.,
3/ Y. zdravotnej poisťovni, a.s. škodu vo výške XX,XX U..

Podľa § 288 ods. 2 Tr.por. súd poškodenú C. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L., J. XXXX/X so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení podali odvolanie obžalovaní, a to proti výrokom o vine a treste, ktoré dodatočne prostredníctvom svojho obhajcu písomne odôvodnili. V tomto smere obhajoba poukázala na vykonané dokazovanie - na rozsiahle vypočutie svedkov, ktorí potvrdzovali, že obžalovaní H. H. a C. H., v čase útokov na poškodených na mieste činu neboli, pretože od 10.00 h do 21.00 h, dňa 11.09.2016 sa nachádzali v potravinách v Z. pri zdravotnom stredisku. Z predajne odchádzali až v čase, keď bolo po incidente, čo potvrdili svedkovia E. R., H. R., J. L., V. R.. Svedkyňa C. R. vypovedala, že videla H. H. a C. H., ako prišli domov niečo pred deviatou hodinou. Priama svedkyňa incidentu C. R. videla, ako k privesu manželov Z. prichádzala skupina K., v popredí ktorej bola tenká vyššia žena s krátkymi čiernymi vlasmi, ktorá bola veľmi rozčúlená a vedľa nej išiel muž zavalitejšej, vyššej postavy, úplne vystrihaný dohola, ktorí cestou kričali rómsky a za nimi išla veľká skupina K., ktorí mierili k obytnému privesu. Ku konkrétnym menám sa však vyjadriť nevedela, pretože sa nedávno prist'ahovala do Z..

V tejto súvislosti obhajoba v celom konaní namietala vykonaný dôkaz, t.j. rekogníciu, ako nezákonne vykonaný dôkaz, ktorý je však jediným dôkazom okrem tvrdenia samotných poškodených, že skutkov, za ktoré boli v minulosti uznaní vinnými, sa dopustili. Na hlavnom pojednávaní vypočutý policajt G. R. v prípravnom konaní vykonával rekogníciu osôb, pričom túto vykonal podľa fotografií, ktoré mu zabezpečil kriminalistický technik. Túto formu rekognície mu nariadili vykonať jeho nadriadení, ktorú vykonal dňa 12.09.2016. Podľa obhajoby sa dňa 12.09.2016 v priestoroch OR PZ Revúca navzájom stretli obžalovaní H. s poškodenými, čo potvrdila poškodená C. Z. pri výsluchu na hlavnom pojednávaní dňa 17.01.2018.

Ďalej obhajoba poukázala na vykonané dôkazy, z ktorých vyplývali dve skupiny dôkazov. V prospech obžalovaných svedčili výsluchy svedkov E. R., H. R., J. L., V. R., C. R. a C. R.. Z ich výpovedí vyplynulo, že obžalovaní skutky kladené im za vinu spáchať nemohli, pretože v čase spáchania skutkov sa nachádzali v priestoroch predajne, ktorú si v tom čase rekonštruovali. V prospech obžalovaných svedčili i výpovede priameho svedka incidentu, t.j. napadnutia poškodených, C. R., ktorej príbeh napadnutia videla a jednoznačne uviedla, že páchatelmi tohto skutku neboli obžalovaní H.. V prospech obžalovaných H. svedčili i ďalšie nepriame dôkazy, a to výpovede policajtov, z ktorých nie je zrejmé, že na základe čoho boli ako podozriví bez akéhokoľvek dôkazu vytipovaní práve obžalovaní H.. Okresný súd v Revúcej, teda zobral do úvahy ako podporný dôkaz vykonanú rekogníciu vo vyšetrovaní aj napriek výrazným výhradám a nedostatkom, ktoré obhajoba voči tejto rekognícii vzniesla. S týmito výhradami sa nijakým spôsobom okresný súd vo svojom rozsudku nevysporiadal, a preto obhajoba považuje rozsudok za arbitrárny a nepreskúmateľný, keď vôbec neposkytol odpovede na tak podstatné vady vykonanej rekognície, ktoré obhajoba v priebehu konania vzniesla. Z napadnutého rozsudku vyplýva, že prvostupňový súd za jediný dôkaz, na základe ktorého uznal vinu u obžalovaných, považoval výpovede poškodených na hlavnom pojednávaní, ktorí zotrvali na tvrdení, že obžalovaní sa skutkov uvedených v obžalobe dopustili. V podstate došlo k situácii založenia viny u obžalovaných na základe „tvrdenia proti tvrdeniu“, kde obžalovaní naďalej tvrdili, že skutku, ktorý sa im kládol za vinu, sa nedopustili. V tomto smere obhajoba poukázala na povinnosť súdu dôkladne posudzovať v takýchto prípadoch vierohodnosť jednotlivých proti sebe stojacích výpovedí a postupovať obzvlášť dôkladne a obozretne pri hodnotení takýchto výpovedí a pri vyvodzovaní skutkových záverov, a to za prísneho rešpektovania princípu prezumpcie neviny. Z uvedeného dôvodu rozhodne nie je možné akceptovať uznanie viny obvineného za situácie, keď jediným priamym dôkazom proti nemu je výpoveď svedka, u ktorého a priori

nemožno vylúčiť akýkoľvek záujem na výsledku konania, pričom táto svedecká výpoveď je posúdená ako vierohodná len s odôvodnením, že bola podaná pod hrozbou sankcie v prípade krivej výpovede (Nález Ústavného súdu ČR, sp.zn. I ÚS 520/2016 zo dňa 22.06.2016). S poukazom na nález Ústavného súdu ČR je potom potrebné skúmať i tzv. zainteresovanosť poškodených na výsledku súdneho procesu, je potrebné brať do úvahy i skutočnosť, že poškodení sa dožadujú v tomto prípade náhrady škody, okrem iného za poškodený karavan. Z výpovede poškodených vyplynulo, že tento karavan nebol opravený ani v čase konania prvého hlavného pojednávania, keďže nemali finančné prostriedky, a teda ich záujmom je nesporne i získanie finančných prostriedkov, náhrady škody, čo je možné iba od konkrétneho páchatela, nakoľko karavan poistený nebol.

Obhajoba záverom poukázala na to, že obžalovaní od počiatku trestného stíhania uvádzali, že predmetné skutky nespáchali a cítili sa byť nevinní. Vzhľadom na zistený skutkový stav preto obhajoba je toho názoru, že je tu dôvod na oslobodenie oboch obžalovaných spod obžaloby s poukazom na ust. § 285 písm. c) Tr.por., pretože nebolo dokázané, že skutok spáchali obžalovaní, preto navrhla zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie, alebo aby krajský súd rozhodol tak, že obžalovaných H. H. a C. H. oslobodí spod obžaloby s poukazom na ust. § 285 písm. c) Tr.por.

Proti rozsudku po jeho vyhlásení podal odvolanie aj okresný prokurátor, a to proti výroku o vine vzhľadom na neuznanie kvalifikácie podľa § 245 Tr.zák. a proti výroku o treste u obžalovaného H. H. vzhľadom na neprimerane nízky trest.

V tomto smere súd vypustenie právnej kvalifikácie konania obžalovaného H. H. podľa § 245 ods. 1 Tr.zák. odôvodnil pochybnosťami o výške spôsobenej škody, ktorá bola ohodnotená súdnym znalcom. Vzhľadom na výpoveď svedka A. Y. - príslušníka polície, ktorý bol na mieste činu bezprostredne po čine, ktorý si nevšimol poškodenie privesu v takom rozsahu, ako o tom hovorili poškodení, mal súd pochybnosti o výške spôsobenej škody, ktorá je v tomto prípade aj podkladom pre právnu kvalifikáciu konania obžalovaného, ako prečin poškodzovania cudzej veci. R. si totiž na žiadne iné poškodenie privesu nepamätal, len na odtrhnutú lištu, ktorú mu ukazoval poškodený Z.A..

Ďalej prokurátor konštatoval, že okresný súd pri uznaní viny hodnotil výpovede poškodených, ako pravdivé a hodnoverné, na strane druhej, už týmto neuveril, keď mal uznať vinu za poškodenie ich privesu. Prokurátor tiež poukázal na to, že svedok A.H., nevykonával obhliadku miesta činu, pričom okresný súd sa v odôvodnení rozsudku vôbec nevysporiadal s výškou škody, ktorá bola stanovená objektívne súdnym znalcom za jednotlivé poškodenia na obytnom privese, pričom táto bola ustálená na výšku X.XXX,- Eur. Preto pri správnom vyhodnotení dôkazov mal súd podľa prokurátora konanie obžalovaného H. vyhodnotiť aj podľa § 245 ods. 1 Tr.zák.

Vo vzťahu k uloženému trestu obžalovanému prokurátor namietal použitie ust. § 39 ods. 1 Tr.zák. o mimoriadnom znížení trestu, pretože v tejto veci nebolo možné konštatovať také okolnosti prípadu alebo pomery páchatela, ktoré by umožňovali použitie predmetného zmierňovacieho ustanovenia Trestného zákona. V tejto súvislosti prokurátor poukázal na okolnosti prípadu, pomery páchatela, ako aj na osobu obžalovaného H. H.. Z uvedeného dôvodu navrhol napadnutý rozsudok v časti týkajúcej sa obžalovaného H. H. zrušiť vo výroku o vine, vo výroku o treste a náhrade škody a uznať obžalovaného H. vinným i z prečinu poškodzovania cudzej veci a uložiť mu pri nezistení poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Tr.zák. a zistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Tr.zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere XX mesiacov, výkon ktorého mu podmienene odložiť na skúšobnú dobu XX mesiacov s probačným dohľadom nad jeho správaním v skúšobnej dobe a súčasne mu uložiť povinnosť nahradiť poškodenej C. Z. škodu vo výške X.XXX,- Eur spôsobenú poškodením zariadenia privesu.

Krajský súd v Banskej Bystrici na podklade odvolaní preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr.por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že okresný súd vo veci rozhodol predčasne, pretože na podklade nedostatočne ustáleného skutkového stavu vyhodnotil vykonané dôkazy v rozpore s ust. § 2 ods. 12 Tr.por. a § 168 ods. 1 Tr.por.

Podľa § 2 ods. 12 Tr.por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých

okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 168 ods. 1 Tr.por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä, ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v podstate konštatoval, že mal preukázaný skutkový stav v dostatočnom náležite zistenom skutkovom stave v rozsahu nevyhnutnom pre meritórne rozhodnutie, že obžalovaní H. H. a C. H. spáchanie skutku v celom rozsahu popierali s tým, že dňa 11.09.2016 sa od 10.00 h rána do 21.00 h večera nachádzali v potravinách v Z. pri zdravotnom stredisku, kde pripravovali predajňu na jej otvorenie spolu s dcérou V. R., ako aj ďalšími rodinnými príslušníkmi. V tejto súvislosti v prospech obžalovaných svedčili v prípravnom konaní ako aj na Hlavnom pojednávaní svedkyne H. R., E. R. a J. L., ktorí zhodne svojimi výpoveďami potvrdzovali obhajobu obžalovaných. Tieto výpovede však okresný súd vyhodnotil ako nevierohodné vzhľadom na to, že u H. R. a E. R. sa jednalo o príbuzenský vzťah k obžalovaným a u J. L. o kamarátsky vzťah, ktorých jediným cieľom ich tvrdení bolo zbaviť obžalovaných trestnej zodpovednosti za predmetný skutok voči poškodeným, ako aj uloženie prípadného trestu.

Obžalovaných zo spáchania skutku priamo usvedčovali výpovede svedkov poškodených Y. Z. a C. Z., ktorí jednoznačne uviedli, že bol to H. H., ktorý vnikol do vnútorných priestorov obytného privesu, ktorého vlastníčkou je C. Z., po otvorení zatvorených neuzamknutých dverí, kde bejzbalovou palicou Y. Z. udrel niekoľkokrát po hlave a rukách a C. Z., ktorá sa postavila na obranu svojho manžela udrel trikrát päťou do tváre a C. H., ktorá stála v otvorených dverách obytného privesu a rúčkou metly pichla do Y. Z. a C. Z..

Vo vzťahu k právnej kvalifikácii okresný súd uviedol, že pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obžalovaného H. H., ako prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr.zák., túto kvalifikáciu súd neakceptoval, vypustil ju, pretože aj keď na jednej strane poškodení Y. Z. a C. Z. opisali rozsah poškodenia obytného privesu a v týchto intenciách bolo poškodenie hodnotené znalcom, avšak svedok A. Y. príslušník polície, ktorý bol bezprostredne po čine na mieste, si poškodenie obytného privesu v takom rozsahu nevšimol, čím možno mať pochybnosti o výške škody, ktorá je v danom prípade aj podkladom pre právnu kvalifikáciu konania obžalovaného.

V tomto smere odôvodnenie napadnutého rozsudku nezodpovedá požiadavkám ust. § 168 ods. 1 Tr.por., keďže z odôvodnenia rozsudku vôbec nie je zrejmé, prečo ako podporný dôkaz pre uznanie viny uznal okresný súd aj vyšetrovací úkon rekogníciu, ktorá podľa obhajoby zjavne trpí nezákonnosťou, keďže poškodení, ktorí mali opoznať páchatel'ov trestného činu, ich najprv videli na obvodom oddelení policajného zboru a následne ich označili ako páchatel'ov trestnej činnosti. V tomto prípade sa krajský súd stotožnil so závermi obhajoby, ktorá vytýkala prvostupňovému súdu, že prihlíadal na tento dôkaz a navyše vôbec sa s týmto dôkazom v odôvodnení napadnutého rozsudku riadne nevysporiadal.

Ďalej je nutné konštatovať, že v odôvodnení napadnutého rozsudku prvostupňový súd hodnotil výpovede svedkov H. R. a E. R. ako nevierohodné vzhľadom k ich príbuzenskému vzťahu k obžalovaným a ako nevierohodnú vyhodnotil aj výpoveď svedka J. L., keďže tento mal kamarátsky vzťah k obžalovaným, pričom prvostupňový súd bez ďalšieho konštatoval, že cieľom týchto výpovedí bolo zbaviť obžalovaných trestnej zodpovednosti za predmetný skutok. Vo vzťahu k výpoveďiam týchto svedkov odvolací súd musí konštatovať, že pri hodnotení týchto svedeckých výpovedí nestačí iba poukázať na ich príbuzenský alebo kamarátsky vzťah, aby na ne súd neprihliadal, ale obsah týchto výpovedí musí byť konfrontovaný s inými dôkazmi v spisovom materiáli, ktoré by preukazovali ich nevierohodnosť. Jedine porovnaním vykonaných dôkazov je možné potom vyvodiť záver o vierohodnosti jednotlivých svedeckých výpovedí, ktorý súd musí uviesť v odôvodnení rozsudku. Navyše, pokiaľ ide o hodnotenie usvedčujúcich výpovedí svedkov poškodených Y. Z. a C. Z., nestačí, aby prvostupňový súd iba konštatoval, že nezistil také skutočnosti, pre ktoré by ich výpovede boli nevierohodné, prípadne by mohol mať pochybnosti o pravdivosti ich výpovedí. V tomto smere je potrebné prihlíadnuť na tvrdenie obhajoby, že tieto svedecké

výpovede poškodených je nutné citlivo a podrobne vyhodnotiť aj vo vzťahu k ich požiadavke na náhradu škody, keďže v tomto prípade sú poškodení jedinými svedkami, ktorí usvedčujú obžalovaných zo spáchania skutku.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky okresného prokurátora vo vzťahu k aplikácii ust. § 39 ods. 1 Tr.zák., odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou okresného prokurátora, keďže prvostupňový súd po vyhodnotení dôkazov, pokiaľ dôjde k záveru, že uloženie zákonného trestu by považoval na neprimerane prísne s ohľadom na osobu páchatel'a alebo okolnosti prípadu, má možnosť v zmysle ust. § 39 ods. 1 Tr.zák. znížiť trest pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby tak, aby uložený trest spĺňal podmienky pre individuálnu a generálnu prevenciu a predovšetkým, aby bol nielen zákonný ale aj spravodlivý. Pokiaľ ide o námietky vo vzťahu k náhrade škody, na tie odvolací súd neprihliadal, keďže prokurátor zahlásil odvolanie na hlavnom pojednávaní len do výroku o vine a treste, pričom v písomných dôvodoch odvolania doručeného súdu dňa 23.11.2018 sa domáhal zmeny výroku o náhrade škody, teda zjavne po zákonnej lehote.

Z uvedeného dôvodu okresný súd po vrátení veci musí nanovo ustáliť skutkový stav tým, že musí preskúmať jednotlivé výpovede svedkov poškodených Z., či ich tvrdenia o stotožnení obžalovaného neboli motivované výsledkom trestného konania, a či ich tvrdenia majú oporu v zákonne vykonaných dôkazoch, pričom sa musí okresný súd vysporiadať a s vykonanou rekogníciou, ktorá ak bola vykonaná za podmienok, ktoré uviedla obhajoba, bola vykonaná v rozpore so zákonom, a v takomto prípade na ňu prvostupňový súd nemôže prihliadnuť, keďže ide o neopakovateľný procesný úkon. Navyše, výpovede poškodených o identifikovaní obžalovaných, ako páchatel'ov, ktoré urobili na hlavom pojednávaní, sú v rozpore s ich výpoveďami z prípravného konania. Tieto rozpory treba odstrániť výsluchom poškodených a ich jednotlivé výpovede z prípravného konania a hlavného pojednávania riadne vyhodnotiť v súlade so zásadami hodnotenia dôkazov. Po doplnení dokazovania okresný súd v zmysle zásad hodnotenia dôkazov vyhodnotí vykonané dôkazy a ak by z nového hodnotenia dôkazov vyplynula potreba vykonať ďalšie dôkazy, vykoná ich a vo veci opätovne meritórne rozhodne. Svoje závery potom uvedie v odôvodnení rozsudku v súlade s ust. § 168 ods. 1 Tr.por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.